

คำนำ

สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช อยู่ในเขตตำบลอุ่มทราย อำเภอน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2510 เพื่อการวิจัยทางด้านสิ่งแวดล้อมและนิเวศวิทยา ในพื้นที่ประมาณ 50,000 ไร่ ประกอบด้วยป่าเต็งรังและป่าดิบแล้งเป็นส่วนใหญ่ซึ่งเรียกโดยรวมว่าป่าสะแกราช เนื่องจากเป็นป่าที่ยังคงมีความอุดมสมบูรณ์อยู่มาก ในปี พ.ศ. 2519 ป่าแห่งนี้จึงได้มีการขึ้นทะเบียนกับองค์การ UNESCO ภายใต้โปรแกรม Man and Biosphere (MAB) ให้เป็นพื้นที่สงวนชีวมณฑลสะแกราช (Sakaerat Biosphere Reserve)

จากการที่ป่าสะแกราชยังคงมีความอุดมสมบูรณ์และมีความหลากหลายทางชีวภาพ สูงในกลุ่มพืชกินได้ จึงมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของชาวบ้านโดยรอบ ผลผลิตจาก ป่าในวันจะมีแต่ลดลงแต่ประชากรกลับเพิ่มขึ้น ทำให้ไม่เพียงพอต่อการบริโภค ดังนั้น การที่จะช่วยขยายพันธุ์ การเพาะปลูกในกลุ่มพืชกินได้ที่มีศักยภาพเป็นการค้า จะสามารถทำได้ควบคู่กันกับป่าได้อย่างยั่งยืน หนังสือ "พืชกินได้ในป่าสะแกราช" เป็นการรวบรวมข้อมูล องค์ความรู้พื้นบ้านที่ได้นำพืชต่างๆ มาใช้ในการบริโภคและยังมีประโยชน์ ในด้านสมุนไพร ซึ่งในอนาคตจำเป็นต้องใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้ในการขยายพันธุ์และพัฒนาสายพันธุ์พืชที่มีประโยชน์ต่อมวลมนุษยชาติ จึงเป็นหน้าที่โดยตรงของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) ที่จะดำเนินงานวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ประชาชนต่อไป

ดร.นงลักษณ์ ปานเกิดดี

ผู้อำนวยการ

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)